

պիր մէսէն օլմուշ օլտուգտան պաշ-
գա, պիր գաշ հաթթատան պէրու պա-
ղը զաթլար տախի, թարափըմըղտան,
մէրադ խտէրէք սիւալ իյլէմէքտէ օլ-
տուգլարընտան, պիլ միւնասէպէ, ի-
թայի պէնանաթա պէտ խտէրիդ չէյ-
լէ քի, 1800 սէնէտէն պէրու, խրիս-
թիեանլար միեանընտա պիւնիւք պիր
մէսէլէ օլարադ, բէք չօգ առաւլէթ-
լէր զուհուրիսէ, վէ բէք չօգտա գան-
լար տէօթիւմէսիսէ, Պետրոս առաք-
եալըն, հաղթթի իսանըն վէքիլի, վէ
Րօմա քիլիսէսիսին միւնասիսի օլմասը,
վէ պիւնասէն ալէյստէ, Րօմատա կիտիպ
վազլար վիրմիշ, վէ օրոտա պաշ աշաղը
օլարադ խաշա չըգարըմըշ պուլուն-
մասը, սէպէպիլիսէթ վիրմիշ տիր, վէ
հալէա պու կիւն վէ պու տաղըգաեա
գառարտա վիրմէքտէ տիր:

Րօմա քիլիսէսի քէյիսէրի վէ թա-
պիլէրի, պիթթապի, մէքըիւր իտտա-
անը կիլթմէքտէ օլտուգլարընտան,
սայիլէր տախի զրտտըն իտտաա իյ-
լէմէքտէ պուլունմուշլար տըր, վէ հա-
լէատա պուլունմագ տէ տիրլէր, չիւն-
քի, Պետրոս առաքեալըն, պիր արա-
լըգ, Երուսաղէմտէ, Հերովդէս գըալ
թարափընտան մահպէսէ աթըլտըգ-
տան, վէ միւնիլէ իլէ կիլէլէիսին մահ-
պէստէն գուրթուլարադ, Մարկոս
թէմիլիսէ օլունան Օհանէսիսին վալի-
տէսի Մարիամըն խանէսիստէ, ճէմիլ-
իսէթ պուլունտուղունու պիլտիկիստէն
տէրհալ գօշուպ օրտաա կիլթմիշ, գա-
րուեալ չալմըշ, վէ պէսէմէ օլան Հը-
ռուլէտէ, քիմ տիր օ՝ տէյի սիւալ
իտիպ, վէ գարըլըգ ճէվապ ալտըղըն-
տա իսէ, Պետրոս առաքեալ օլմասընը,
սէսիլտէն թանըմըշ, վէ գարուեալ աշ-
մաղտան էվլէլ, սէվիլէրէք, կիտիպ,
իպատէթ իթմէքտէ պուլունան ճէ-
մաաթա խապէր վիրմիշ, վէ կէրլի ան-
լէրտէ, էվլէլա ինանմաեղ, վէ Պետ-
րոս առաքեալ, հալէա, գարուեալ
չալմագտէ օլտուղու կիպի, պէսէմէ-
տէ, մուլթագա օ տուր տէյի իսրաթ
իլլէտիկիստէն, աղըլէթ քէաթ գարու-
եալ աշմըշլար, վէ տիւշարը թէհայիսի
օլմուշլար: վէ Պետրոսա մէրգ ումա-
նըն սէվիլնէլի շամաթաթըն կէօրիւն-
ճէ, էլիլլէ սուս օլմալարընը իշարէթ
իլլէտիքտէն, վէ հալաշմաեղտա, քէ-
րամէթ նէվիլտէն օլարադ, մահպէս-
տէն գուրթուլտուղունու նաղ ու պէ-
եան իլլէտիքտէն, վէ մէքըիւր միւնի-
ղէեի Յակոբա վէ սայիլ պիրատէրլէ-
րէ նաղ ու պէեան իլլէմէլէրիսին թէն-
պիլ իթիքտէն սօնրա, պըրադ ըպ սա-
լիթ պիր մահէլլէ կիլթմիշ տիր, վէ կէ-
րլի Հերովդէստէ իշիթտիկիստէ զա-
եէթլէ հիտտէթլէսիսին, վէ պէքըլէրի
գաթլ իթտիքտէ, վէ Պետրոսա բէք
չօգ իթտիքտէ իսէտէ, պիր տիր-
լիւ պուլունտուղունու միւնիլ տըր, նասըլ քի,
Գործք Առաքելոցուն օն իքիսիսի պա-
պընտա պէյլէճէ օգունմագ տէ տիր:

Կէրլի, Գործք առաքելոցտա, Պետ-
րոս առաքեալ իլլին, « պաշգա պիր
մահէլլէ կիլթտի » տէնիլմիշ իսէ տէ,
նէրէեէ կիլթտիկիստէ տայիլ, հիշ պիր
մալիւմաթ ալընտըր, կէօրիւլէմէմիշ
տիր:

Գործք առաքելոցուն, մէքըիւր 12
ինճի պապը իլլէ, պիրտէ 15ինճի պա-
պընտան, թա սօնուեա գատար,
մէքըիւր առաքեալըն, նէ նէրէտէ
օլմասընա, վէ նէտէ նէրէտէ վաղ
վիրմէքտէ պուլունմասընա տայիլ հիշ
պիր մալիւմաթ կէօրիւլէմէիպ, ան-
ճագ նիհանէթ իստէ, կէրլի իքի գը-
թա մէքթուպարը օգունմագտա ի-
սէ տէ, անլէրտէն տախի, նէրէտէ
գալմըշ օլմասընա, վէ նէրէտէ, վէ
նէ եօլտա վէֆաթ իթմիշ պուլուն-

մասընա տայիլ հիշ պիր իշարէթ կէ-
օրիւլէմէմիշ տիր, տիւնէք տիր քի,
Պետրոս առաքեալըն, Րօմատա ա-
ռաքեալըգ իթմիշ օլմասընըն, վէ օ-
րատա քիլիսէ թէհասիս իտիպ, վէ օ-
րատա պաշ աշաղը խաշա չըգարը-
մըշ պուլունմասընըն, հիշ պիր իս-
պաթը պուլունմատըր չէյլէ տուր-
սուն, հաթթա, սահիհէն, վէ նէրէ-
տէ, վէ նա՝սըլ, վէ նէ՝ վաղըթ վէ-
ֆաթ իթտիկի, վէ նէրէտէ տէֆն ի-
տիլտիկի պիլէ, պիր սուրէթի սահի-
հէտէ անլաշըլմամըշ տըր:

Նասըլ քի, Գործք Առաքելոցուն Օն
իքիսիսի պապընտան անլաշըլմագտա
տըր, Պետրոս առաքեալ մահպէստէն
գուրթուլտուղունու սօնրա, Հերով-
դէս թարափընտան արանըլմաղընը
պիլտիկիստէն, հէման կիտիպ, մէք-
ըիւր խանէտէ թօրլանարադ, իպա-
տէթ իթմէքտէ պուլունան ճէմիլի-
թէ, վուգուի հայի խապէր վիրմիշ տիր,
վէ կէօրիւնիւշէ նէգարէն, պիր թէհի-
քէեէ սէպէպիլիսէթ վիրմէսիսին, եանի
կիլթիքիպտէ, եէնիտէն պիր պէլաեա
տահա ուղըրամասընիսիսին իլլէ խան-
տէն իլէրու պիլէ կիրմէքտիլլին, տէ-
հալ սալուշու վիրմիշտիր:

Ղարիպ պիր հալտէ չու տուր քի,
արատան պիր չօգ սէնէլէր կէչիպ,
վէ մէյտանտէ օլմատըրը թագտիրտէ,
հիշ պիր առաքեալ վէ եախօտ չա-
կիրտէրի թարափընտան, արանըլտը-
ղընա, վէ, աճապա նէրէտէտիր տէ-
յու էլէմ ու մէրադ իտիլտիկիստէ տա-
լիլ տախի, թէքմիլ Գործք առաքե-
լոցտա, պիր լուղէթ պիլէ կէօրիւլէ-
մէմիշտիր:

Վէհասըլ, նասըլ քի իլէրուտէ իյ-
ղահ իտէճէկիլտիր, քէնտի իթիքա-
տը գալմիլիլէ նէգարէն, Պետրոս ա-
ռաքեալ Րօմատա վէֆաթ իթմիշ օլ-
մատըրտան պաշգա, չօգտա իլլի-
մալտէն տիրքի, Մըսըր թարափլարը-
նա ֆիրաթ իթմիշ, վէ օրալարտա վէ-
ֆաթ իտէրէք, պիր քէօշտէ նամա-
լիւմ օլարադ գալմըշ տըր:

(Տէլ-է)

Տիւնքի Արեւելքտէ տէրճ իտիլլէն
Պաշտօնական պիր յայտարարութիւն-
տան անլաշըլտըղընա կէօրէ, տիւն
սապահ Ընդ-Ժողով գիւնըն իլէ Գա-
թողով գիւնըն պիրլէշէրէք, եէնի
ֆաթիք ինթիլապընա տէկիլն, ներ-
քին կանոնագրութիւնուն թաթիլ ի-
տիլմիշ պիր հալտէ թուլթուլաճաղընը
թահթընաղարը տիգդաթա ալարադ,
ճիւմաա կիւնիւ, Ընդ-Ժողովուն թէ-
ճէմիլիսէն, վէ Աղգ-Վարչութիւնուն
իֆատէսիսին իշիթտիքտէն, վէ պիր
գաշ նէֆէր եէնի երեսիփոխանլարը-
տա թատտիք իլլէտիքտէն սօնրա, է-
կէրլի միւնասիպ կէօրիւլէր իսէ,
Փաթիք ինթիլապընտան օպիր
հաթթաա թէհիլիլիսէն գարար վի-
րիլմէսիսին, գարար վիրմիշլէր տիր:

Պու պաշտօնական ծանուցում, պի-
ղէ կէօնտէրիլմիշ օլմատըրտան պաշ-
գա, Ճիլղիլթ զագէթաթընա տախի
կէօնտէրիլմիշ տիր:

Պու մէրթէպէ պաեաղը պիր հալին
մուհաքէմէսիլի, ումում էհալիմիլէ
թէքը իտէրիլ. վէ էկէր պու եօլտա
պաշգա պիր Փաթիքիլիստէն տահա
պուլունտուղունու պիլէն վար իսէ,
լուլթֆէն թարափըմըշ պէեանէ հիւմ
մէթիլիլ րէճա իտէրիլ:

Բէգալիք տիւնքի Արեւելքիլն, մէս-
մուլթէ նէգարէն եաղտըղընտան ան-
լաշըլտըղընա կէօրէ, իսկէնտէրիլի-
տէ վէֆաթ իտէն Յակոբան թագուր
բաշա, վէֆաթ իթմիշ պուլունան

պիր քէրիմէսիլիլն զիքրիլն օլտուղու
հալտէ, իզմիրտէ պիր գըղ մէքթէ-
պիլ թէհասի գըլլմմագ իւղրէ, պէշ
պիլն լիւրա իհտա իլլէմիշ տիր:

Էկէրլի չու հալտիս սահիհ իսէ,
չայեանը թէշէքըիւր տուր:

Ա Ձ Դ

Խմբագիր,
Ներկայիւս պատիւ ունիմք խնդրել
ձեր Մեծապատուութիւնէն որ բարե-
հաճիք ձեր լրագրոյ միջոցաւ հրաւեր
կարդալթատերասէր եւ կրթասէր հա-
սարակութեան իւր ներկայութեամբն
քաջալերելու այն թատերական ներ-
կայացումն՝ որ տեղի պիտի ունենայ
ինպաստ Եէնի-մահալլէի աղգալին
վարժարանին յառաջիկայ չորեքշաբ-
թի գիշեր 7 սեպտ. Պէյլիք-տէրէի
Յունական թատրոնին սրահը:

Ի Դիմաց կարգադիր յանձնախմբին
Ատենադպիր Ատենապետ
Կ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ Կ. ԷԳՈՅԱՆ
Եէնի-մահալլէ
4 Սեպտ. 1888

ԻՃԹԷ ԴԱՇԱՆՃ ԹՈՒՂԹՈՒՆ
ՃԷՎԱՊԼԱՐԸ

Դ Ա Շ Ա Ն Յ Թ Ղ Թ Ո Յ
ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ՀՆԻՔՈՒՄԸ
(6971 ՆԷ-Կրտսէ գրքստի)

Արդ, օրինակի համար, ենթադ-
րեմք թէ կրեսոսի Լիւդացոյ, կամ
Աթգահակ Մարի սպաննողը Տիգրանը
չէր, այլ ոք էր. սակայն այս բանս
Մարիբա Նինուէի մատենին կամ ու-
րիշի հաւատալով ընդունել է, իւր-
եւ ճշմարիտ, զոր Խորենացին ալ
Մարիբասին հետեւելով, ընդունել
է. որոց հետեւելը են կաղանկայու-
ացին, Ուխտանէսը, Յովհաննէս Կա-
թողիկոսը, Ասողիկը, Վարդանը եւ
այլք՝ իրարու հաւատալով, Համա-
րեմք թէ մեր օրովը Աթգահակայ
կամ կրեսոսի օրովը գրուած հարա-
զատ պատմութիւն մը երեւան ելլէր
ու անոնց մահը այլ օրինակ պատմէր,
միթէ ասով մեր պատմիչները նեն-
գաւոր համարուելու էին. ոչ բնաւ.
անոնց հաւատարմութիւնը եւ յարգը
այնուհետեւ ալ անարատ մնալու է-
ին. անոնց մեծագոյն պակասութիւ-
նը իրենց թերի քննադատութեանը
տալու էր. որ արդարեւ հին ատեն-
ները շատ գիւրիլն բան չէր:

Եթէ հաղար կամ երկու հաղար
տարի յառաջ երկաթուղի, չողենաւ,
հեռագիր, կամ գոնէ կանոնաւոր եր-
թուեկութիւն ըլլային այլեւայլ աղ-
գաց եւ տէրութեանց մէջ, անտարա-
կոյս, շատ անցը տեղիտեղը եւ ճըշ-
գիւ կիմացուէին եւ կարճանագրու-
էին. եթէ հին ատենները տպագրու-
թեան արհեստը ըլլար, ու իւրաքան-
չիւր մատենագիր գործը իր ձեռամ-
բը տպուէր, անշուշտ այժմ շատ մար-
դեր իրենց թանկազին օրերը տա-
ժանելի քննութեանց չէին ծախել:
Եթէ հիները նորերու չափ ընտրու-
թիւն եւ նրախոյզ քննութիւն ու-
նենային, եւ եթէ գարշիլի խարդա-
խութիւնը անմեղութեան պատուա-
կը իր վրան առնելով՝ ճշմարիտ մար-
գարէից դէմ սուտ մարգարէներ չը
հանէր, ճշմարիտ Առաքելոց եւ Ա-
ւետարանաց դէմ սուտ աւետարան-
ներ չհանէր, (որոցմէ շատերը գեռ-
այլ եւ այլ քրիստոնէից մէջ կը պուր-
տին, ինչպէս են Գորտոսակ, Կիրա-
կոսակ, Պողոսի տեսիլը, Ադամայա-

պաշխարութիւնը, Տիաթիկը, Գրիս-
յոսի մանկութիւնը, Օրհնութեան
ճիւղը, Անթագչիլի մատենը, Ման-
եայ շինած աւետարանի մեկնութիւ-
նը եւայլն եւայլն եւայլն, որոնք Հա-
յերէն ալ թարգմանուած են, ինչ-
պէս Սամուէլ Անեցին կը վկայէ). ե-
թէ նեղութիւնը եւ պօգալի շա-
հասիրութիւնը ճշմարիտ հրաշից եւ
մասանց հակառակ սուտ հրաշք եւ
մասունք չկեղծէին, հարկաւ շատ
մարդիկ գօռաւորահաւատ չէին ըլլար
այսօր, եւ շատ անգամ սուտէն ա-
զատելու այլ ճար չգտնելով, անոր
հետ ճշմարտութիւնն ալ չէին մեր-
ժել, ինչպէս Լիւտիւր ըրաւ. այլ ըստ
որում թշնամին ամեն տեղ իր որով
ցանկէ է, եւ գրեթէ ամեն բանի
մէջ շատ կամ քիչ խաբէութիւն մը
տեղ է, ինչ ընելու եմք այսուհե-
տեւ, հերքելու եմք ամեն բան իւր-
եւ խարդախեալ, քաւ լիցի. Փրկչի
պատուէրը, «քննեցէ՛ք զգիրս. մի՛
ամենայն հոգւոյ հաւատայք», մէկ
հատիկ ապահովադոյն ճամբայ կերե-
ւի մեզ. ոչ տգիտաց պէս թանձրա-
միտ եւ գիւրահաւան ըլլալու եմք,
ոչ սկեպտիկեանց պէս՝ ամեն բանի
վրայ կասկածոտ. մեք Թովմայի, Հա-
յոց Առաքելոց, հաւատքը ունիմք.
ո՞վ ի՞նչ կուզէ թո՞ղ երգէ եւ պատ-
ուիրէ, թէ եւ անկապ ամիրայ, պատ-
րիարք, կաթողիկոս եւ հրեշտակ ըլ-
լայ, մինչեւ անձամբ չքննեմք, հա-
սու չըլլամք, չհամոզուիմք, հաւա-
տալու տրամադրութիւն չունիմք,
թէ եւ իւր բանադրանքի ալ շառա-
չիւն լսեմք:

Դառնամք մեր կաթողիկոս մատե-
նագիրներուն. Արդ Տէր Մատթէոս
կաթողիկոսը վերջիլիալ հինգ աղգա-
լին մատենագրաց հետ զԹովհաննէս
կաթողիկոսն ալ վկայ կը կանչէ ան-
ժըլտելի երդմամբ հաստատած Դա-
շանց թղթին. Ճառքաղ. եր. 240.
Եթէ երուսաղէմ տպած Թովհաննէս
կաթողիկոսը հարազատ է, ինչպէս
որ կը սիրեմք հաւատալ. անոր մէջ
այսպիսի վկայութեան եւ ոչ նշանա-
խեց մի կայ. անկէ զատ Պարիսի գը-
րատունը եղած ձեռագիր օրինակնե-
րն ալ աչքէ անցուցինք, ինչպէս
նաեւ Սէն—Մարտինի գաղղիերէն
թարգմանած Թովհաննէս կաթողիկո-
սը, որ այս վայրկեանս սեղանիս վը-
րայ է. Ահաւասիկ երուսաղէմ տպած
Թովհաննէս կաթողիկոսի. եր. 26 այս
նիւթի վրայով գրածը, «Յետ այսո-
րիկ ապա գնացեալ եւս ընդ արքա-
լին Տրպատայ յատուածակարգ կայս-
րն իրատանտիմանս, բազմօք իմն եւ
նազելի եւ վայելուչ մեծարանօք պատ-
ուէ զուրը Հայրապետն, իբրեւ զկեն-
դանի մարտիրոս՝ առաջի անկանելով
եւ աղօթս նուիրականս եւ օրհնու-
թիւնս ի նմանէ հայցելով. եւ այս-
պէս ընա պատուասիրեալ եւ Տրգա-
տու հանալ յոսկիապատ կառս՝ մե-
ծաւ չքեղութեամբ յուղարկէ զճա-
նապարհայնս. Ասկէ զատ Թովհաննէս
կաթողիկոսի պատմութեանը մէջ, ոչ
յառաջ, ոչ յետոյ, տող մը եւ բառ
մը չկայ, որ այս դաշինքս հաստատէ:
Այս պատմութիւնը ոչ Լիւքսորի նը-
շանագրով դրոշմած անդրին կը նը-
մանի, որ մեկնելու համար Շամար
լիոնի հանճարին կարօտի, ոչ ալ Վա-
նայ կամ Բիսութիւնի բեւեռագիր
ժայռերուն, որ Գօտֆրիտի տաղան-
դին կարօտի. Թովհաննէս կաթողի-
կոսը, ընդհակառակը, հայերէն է,
Մեսրոբեան տառով դրոշմած է, եւ
տանաձեւայ մանկանց անգամ իմա-
նալի. Արդ Նորին Սրբազնութիւնը

մեր կամ պարզ բեր կարծիքը փա-
րատելու համար, թո՛ղ հաճի իմա-
ցունել թե՛ անոր ո՛ր գլա՛խը, ո՛ր ե-
րեսը, ո՛ր տողը իրմէ՛ ջուտաղ ովեալ
անժխտելի երգմամբ հաստատեալ
Դաշնաց թուղթը կապացուցանեն
թէ՛ եւ այժմէն իսկ վստահ եմ, որ ա-
նոր մէջ այսպիսի վկայութիւն չկայ։

Անցնիմք ներսէս Շնորհալիին։ Այս
Հայրապետի բանաստեղծական հան-
ճարը, պարկեշտութիւնը, եւ աստ-
ուածաբանական գիտելեաց մէջ ու-
նեցած չափաւոր հմտութիւնը յայտ-
նի են ամենուն։ Զափաւոր ասացի,
ըստ որում այսպէս է նաեւ Հայաս-
տանի Հնախօսութեան հեղինակի եւ
Միքայէլ Ասորի կաթողիկոսի կարծի-
քը անոր նկատմամբ։ Իբրեւ հայրա-
պետ, այո՛, ներսէս Շնորհալին հա-
ւատոյ խնդրոց մէջ, վերը ըսածնուս-
պէս, վայելուչ հեղինակութիւն ունի,
եթէ իր որոշմունքը յեցեալ ըլլան Ս-
Դրոց եւ Ս. Վարդապետաց վրայ-
այլ մի՞թէ՞ իբրեւ վիպասան ալ նոյն
հեղինակութիւնը ունի, Այն ատենը
առողջ տրամաբանութեան հետեւե-
լով՝ այս հեղինակութիւնը ոչ թէ ա-
նոր, այլ Մարիբասին եւ Գաղղէացի
փոքրմեռուն ընծայելու է, ըստ որում
անոնք են իր Վկայաստութեան աղ-
բիւրքը։ Վեհափառ կաթողիկոսը կը
տեսնէ՝ թէ ծուռ տրամաբանութիւ-
նը ուր կը տանի։

Շնորհալիւն, իրեււ վիպասան, որ պատմութենէ վար իմաստ կընծայէ եթէ անծխտելի երդմամբ Տրդատայ եւ Կոստանտինոսի, Լուսաւորչի եւ Սեղեբաստրոսի մէջ հաստատեալ դաշին վրայով բացարձակ բան մը գրած ըլլար, տակաւին ես ու ամեն բանս սէր կատարեալ իրաւունք ունէինք, զանիկայ ընդունելէն յառաջ, անոր բուն աղբիւրը գտնել եւ հարազատութեանը վրայ բոլորովին համոզուիլ. վասն զի Շնորհալիւն եւ Լուսաւորչի մէջ աւթ հարիւր տարի անցեն. ութ դարու մէջ ալ, խարդալ անձեր շատ բան կրնային բաշխել Կոստանտինոսի եւ Տրդատայ վրայ եթէ Շնորհալիւն ալ Դաշնաց թուղթ վրայով որոշակի բան մը գրած էր, տակաւին մեր առաջադրութիւնը կ'հաստատէր, բայտ որում ինքը թաշա կրաց առենը կապրէր. Դաշնաց թուղթն ալ յայտարարէ այն առեւնի շինէն է. Դժբխտաբար, Շնորհալիւն, վերջիշած մատենագիրներուն պէս, Տէր Մատթէոս Կաթողիկոսի կարծեաց հակառակ է, Բաւական է, Հայերէն Քերականութեան մը կողերը քիչ թափածաւ, Շնորհալիւի վիպասանութեան երկու տողի իմաստը անվթար հակընալու համար, որ է այս. «Իյուէ դաշնաց միաբանեալ թագաւորաց երկուց եղեալ». Ո՛ւր են Լուսաւորչի եւ Սեղեբաստրոսի անունները անոնց անծխտելի երդմամբ հաստատած դաշինքի սպայոցը, Միշտ են եւ կու թագաւորաց մէջ դաշինք դնելէն կը հետեւի, որ երկու հայրապետքն ալ դաշինք դրած ըլլան:

[Faint handwritten notes at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

ԳԱԼՍԹՈՒԱ ՊՈՐԱՍԱՆԸ

Սեպտեմբեր 6

Էսկ . Ում . տիւն ազգ . դար . Թ . Բ	16-15
» » » Էն երկքսէք	16-14
» » » Էն աշարը	16-15
Պու սապահ աշըտը	16-15
Իսթիգրազը տասխըն տիւն դար	ճ6-ճ2
» » Էն երկքսէք	ճ6-ճ5
» » Էն աշարը	ճ6-ճ3

	Ս	Ս	աշըլտը	56-52	
11	ըսըր	մուծ	թահըսըր	գար .	-
	Պու	սապահ	աշըլտը		-
12	հրի	Ա .			25-10
	Ս	Բ .			15-20
	Ս	Գ .			16-14
13	ուռւէլի	շըմէնար	Փէհրի		44-25
14	գէէ	Փահիդի			6-
15	աբոր	Ղըշ .			45-20
16	էէվալէսիգ	Ս			45-

	ՊԱՆԳԱ. Ա.Գ.ՍԻՍԵԼԱՐԸ		
Գրէտի	ժէնէրալ	Բ . Գ .	
11	թանապուլ	պանդասը	8-55
12	սուլէթէ	ժէնէրալ	4-12
13	թրամպայ		4-70

ԱԳՉԵԼԵՐԻՆ ՁԻԵԱԹԸ

Շում - լիրասը 100 շրշ . տան	712- ֆր
Պէշնազ մէհիտիյէ Փարզը	108-12
Ե լթալիք	105-20
Պէշնիք	103-20
Ս լթըըգ	103-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-50
Յրանսըզ ալթուռը	83- 4
Բօլ	92-
Դ ըէմից ալթուռը	81-20
Գարազն գայմէսի	8-80

ԹԱՍՎԻՆԷ

Իրի	11-25
Ուֆա	12-25

SECRET

Իսլահաթը Մալիյեի Գոմիսիոնու
պիր թագաւմ թէտգըգաթ իճրա ի-
տէհէք, պազը մէմուրլարըն աղլիլէ
պէրապէր պունտան սոնրա ճէրէհան
իտէճէք ու սուլը ինթիխապ ու թայ-
իւն հադդընսա գաւանիյնը ճէտիտէ
վաղ իթմէսի, վէ գաւանիյնը մէվ-
ճուտէտէն միւհնթանը թատիլ օլան-
լէրի կէսթէրմէսէ ճիհէթիլլէ ալ-
թըզ տէվամը մէմուրիսէթիւն լիւ-
զում գաւանմըջ իստուկիտան, իճրա-
ւմ վէ թմադգըգաթըն տիկէր գըս-
մըջ Ատլիյեի նէզարէթինէ թէրք
իթմիյ տիր:

—Անատոլու չքմէնտըֆէրլէրի հագ-
գընտա Պապը Ալիտէ ճէրէեան խոհն
միւլգաքէթաթ հէնուզ պիր նէ/թիճէի
գաթի/ի հէե վասըլ օլամամըլ իսէտէ,
Փարիս վէ Լանտրա սէֆարէթ/էրի վէ
թիճարէթ վէ Նաֆաա նէզարէթի/ն-
տէն արանըլան պազը իլզահաթ տան
սոնրա թալիս պ օլան գուժանիալար-
տան պիրթանի/ն թէրճի/ն էմըլիտէ
պիր գարբար իթա օլունսաճաղը իշի-
տի/միլ տիր :

— Թէքսանէի Ամիրէ ֆապրիգ աւա-
րընտա ինչա օլունան եէնի թօրփիլ
վաթօրընըն թէճրիւպէսի ճումա կիւ-
նիւ Գըզ-Գուլէսի աչըզլարընտա պիր
սուրէթը մէհարէթ, քեարանէտէ իճըա
օլունմուշ, վէ էրքեանը հարալլիյեի
պահրիյիէ ղէխի Ֆաիզ փաշա իլէ
Լիման ղէխի Տիլավէր փաշա վէ եա-
վէրանը հաղընիւ Փատիշահիտէ
կէգզը փաշա վէ զապըթանը պահ
րիյիէի սաիլա պու թէճրիւպէտէ հա-
գրը պուլունմուշ տուր :

— Եւաֆատան Դուռսը Շէրիֆէ գա
տար պիր չըմէնորֆէր ինչաւոր իշխ
Տէվլէթ Թարաֆընտան պիր գումրանն
Եսեա իմթիեազ զիրիլէճէկի, զէ օյ
պապտէքի չէրաթիին Տէտզըգաթ
Խիթամ պուլարագ, Եալլըզ մահէլ
լինտին պազը ճիհէթլէրըրին իսթի
զաճըր մատուէսի գայտորը մէսմու տը

— Ճեչկա վէճէ մէջերի Իրատէի Սէ
նիյնէի հաղղէթը Փառիշահի ի պթի
զաի ճէլիւիւնտէն օլան թէրթիպը սա

նի էֆորաորնն ճէլլէրնտէն սարֆը
նազար օյոննուսը ախրէն շէրէ շոա-
տըը օլան իրաուտէի Սէնիյեէ հիւքմը
մինիֆիւտէն իտուկի մէրճիի ալիւշն-
տէն իճապ խտէն մահէլլէրէ էմը օ-
լունմուշ տուր :

—Օգոստոսըն 15ին՝ կինը ագ-
լամը սաաթ հարքմ սուլարընտա Պայ-
պուրտ չարչըընըն իւթ թարափըն-
տաքի ֆուրունտան աթէչ գունը
վէ կիճէ սաաթ 5է գատար իւթ ի-
տատ իտէրէր 4 խան , 5 ֆուրուն վէ
56 տիւրեան միւնթէրէր օլտուղու
էրզըումտէ չըգան էնվարը Շարգ իյէէ
ղագէթասընտա օգունմուչ տուր :

—Պու. քերթե Տախիլիյեէ նէզարէ-
թը ճէլիլէսինտէն հէր թարափա եա-
զըլան թահրիրաթը ալիյեէտէ, տէր-
տէսթի թանզիմ պուլունան 304 սէ-
նէսի պիւտճէսինն թէտգըզը սըրա-
սընտա, մաալաթ գըսմընը միւֆրէ-
տաթընը նաթըգ ճէլպ օլունան փու-
տուլալարա նէզարէն, 303 սէնէի մա-
լիյեէսի զարֆընտա տէվաիրը միւքիյ-
նէ մաալլարընճա վիզուտ պուլան
զամաթիմն շէհրիսի 211,731 զուրուչա
ապառն օլունան, մէ օսմանիս մէտ

քիւրէնին զարշուովսոց օլարագաչըգտան թախսիս գլըլընտորը անլաշըլըշ օլուտ, էկէրչի տէվարը միւլ լիյեէն պիւտճէլընտէն պէր մուճիլը իրատէի Սէնլիյէն իճրա օլունաճագ թասարուֆաթը միւմքինէնին եէնի տէն թախսիս իտիլէն սալիֆիւզղիթը մաաշլար աչըղընըն պիւր տէրէճէնէ գատար թէնէզղիւլինէ տալի թէն էսսիթի թապիի իսէտէ, պու մուսա մէլէ պէր տէվամ օլտուգճա պիւտ ճէտէ թահտիտ ու թաեին օլունա թախսիսաթըն մէգատիլինի թահթ մահֆուլիեէթ տէ թու թմագ գապիլ լամահաճաղը կիպի, գարշըլըլսըղ մաաշ թախսիս վէ ազչէ սարֆը էսա սէն իրապիս օլէ նիլզամթը միւլ սուսէ իլէ մէմու օլտուղունտան, սա եէի թէվֆիկ պանէի հագրէթը խիւա ֆէթիլէնահիտէ իսթիհսալընա չալըլըլան մատտէի թէվաղիւնիւն ճիւմէն էսպասըլ պագաաշընտան օլմադ իւզըն, 304 սէնէսի մարտընտան սնըր միւնէտտէտէն վէ զամիմէթէն մաա թախսիս ու իթաաշընըն մութլագ Պիւտճէ տախիլինտէ գարշուլու պուլունմասընա մէվգուֆ թու թու մասը պու քէրըն Մալիյէն նէզար թի ճէլիլէսինտէն վուգու պուլան չապ իւզըրինէ տէվաթիթ թէպիլըլ իլպպար օլունտուղու պէնանը պիւթիլէ իճրաի իճապըլ պա թէղքէրինէ միլիյէտի Սատարըլ թաթիլէնահէ էմի ու լատէն պուլթուլտուղու ճիհէթիլէ, սուրէթիլէ էտաի մանէլզէմ գլըլնմաա գաթիլէն իշար պուլթուլտուլտուր

— Բուսիս Ինդերաթօրունուն Գա-
գասիսեա կէլէճէքլէրի ճիհէթլէ
ֆաի րասըմէի խօշամէտի զըմընտ
էրզըում վալիսի Մուսթաֆա վա-
մէմուր պուրուսլուդ տուր :

—Փօսթախանէի Ամիրէնին Պալատին
Պաշարընտա պիւնիւք պիւր խան
նագլը հագգընտա իրատէի Սէնիյի
չէրէֆտուտը պուրոյումիւշ աուր :

— Անատոլու չըմէնտըֆէրէր
տալիւ օլան Գօմիսիօնը մախսու
ճումաա իրթէսի կիւնիւ, նէզտը հա
րէթը Սատրաղամիտէ ինիդատ ի
միյ տիր :

— Ճումասա-իրթէսի կիւնիւ, Խա
ճիեէ միւսթէյարը Արթիւն էֆ. Հա
րէթլէրիւն թահթը րիւսսէթին
օլարազ, պիւր դօմլիսիօն ազտը
թիմա իլէ էճնէպի փօսթալարը
իլզասը հազ գընտա միւզաքէրաթ

ըէեան իթմիշ տիր : Միւլաքէրաթըն
եազընտա խիթամմ պուլաճազը մէ-
մուլ տուր :

— ճուճառ կրեւիւ, իեուպտա սա-
քիւն իիւթիւար պիւ իպլամ, մախոու-
մընն Մէքքէի Միւքէրբէմէտէն մու-
վասէլէի խէ ինթիզար իթմէք իւզրէ,
Միւքէճի իսկէլէսիւնէ կիտէրէք օղու-
նըն դաեբզտան սալիմէն չըգտըղընը
կէօրիւր կէօրմէզ, գուճաղվամաղա
չիթուպան օլմուչ, վէնարը հասրէթիւ
էանմազտա օլան դալպի օ տէրէճէ
հէհէճանա կէլմիւշ տիւր քի, սէվլին-
ճինտէն նաըը եէրէ տիւշիւլպ ֆիւճ-
ճէթէն վէֆաթի իթմիւշ, վէ սէվլինճաւն
լիստան էօլմէզ տիեհէնըրին զիւիւմիւ-
նիւն պիէսաս իտուկի պու վուգուաթ
իլէ սապիթ օլմուչ տուր :

— Թիճարէթ Օտասը Ղաղէթապըն-
տա օգուենմուշ տուր .
Պու հաֆթա փիխացամըզտա պապը
մէվատտ ախգուիթապընճա ֆէվզէյա-
տէ պիր կէրմի կէօրիւլմիւշ տիր, Պիր
միւտտէթտէն պէրու մալ կէլմէմէ
սինտէն վէ մէվճուտըն ֆըզ տանըն
տան տոյաքը հընթու իւլզըրինէ հէյ
մուտալէ վուլզու պուլմամագտա իւ
քէն , պու հաֆթա մալ կէլտիկինտէ
էփէն իճէ ախգուիթա օլմուշ տուր .

Եւթի կիւն զարֆընտա 30 պին քի
է եումագ պուղտայ կէլմիշ, վէ պու
նըն 20 պին քիլէսի սաթըլարագ կէ
չէն հաֆթա էլտէ հիչ մալ եօգ իքէ
էլէշվմ 10 պին քիլէ մալ գալմի
տըր: Մալ կէլմէսի միւլապէսէսիլ
հէր նէ գատար սաթըլ շէրաթիթի տա
հա էհվէն օլմագ լաղըմ կէլէճէք ի
տի իսէտէ, ֆիեւաթտա հիչ թէնէգ
գիւլ միւշահէտէ օլուեմանըպ, պիլ
տաթ թէրագըրեն մաիլ կէօրիւմէ
քի, վէ պու տա էլլօրա գըլմաթ
նըն Ղարպ թարաֆընտա պաղը մա
հէլլէրտէ մահսուլըն պօղուգ օլմ
սընա համ օլուեմագ տա տըր:

Կիրգա վէ Ալիմա պուղտայլարը
տան պու հաֆթա 70 պին քիլէ կէ
միշ, վէ անճագ 20 պին քիլէ սա
թըլմըլ տըր: Մէվըուտաթ իլէ սա
թըլ պէյնիտէքի ֆարգտան իպ
րէթ օլուպ մէվճուտ օլան 50 պ
քիլէ հէր նէ գատար քիւլլինէթլի
սէտէ, պիլր գաշ հաֆթատան պէր
պու մալտան հիչ սաթըլ օլմաթ
միւլապէսէսի իլէ էլտէն չըգմաը մէ
հուգ իտի իսէտէ, ֆիեւաթըն պ
հաֆթա զարֆընտա 1 զուրուշ թ
րագըր իթմէսի պու հալէ սէպէպ
կէթ միրմիշ տիր:

ՊՈՆ Հաֆթա 3 պլին չուվալ ուն կէ
միշ, վէ պունտան 1,100 չուվալը
թըրլարագ կէչէն հաֆթա մէվնու
օլան 1,000 չուվալ իլէ պերապեր
ուէ 2,900 չուվալ գալմըշ տրը :

Փաստուէնա իւզէրինէ մուամէլա
տա կէրմի վար տըր : Պու հաֆի
վիրուա իտէն 500 չուվալ մալ քե
միլէն սաթըմըշ տըր :

ի իրարաճաթ էմփաամրողա կելինճե
մէվսիմին իպթիտասընտան պէրու
ֆիօն լիեաացասընտա կէօրիւէն կէ
մի տէվամ իտիեօր, Պու հաֆթա
թիտէրի ֆիեաթէա 100 սանտրգ մ
սաթըրմիշ տրը: Պէշ-Պապար վէ Գ
րա-Հիսար 128 տէն 130 զուրուշ
Պալըքէսիբ 140 զուրուշ, ասի
Զիւլէ վէ Խօգաւ 130 զուրուշ: Ե
լանիբ վէ Մալաթիա ճինսինտէն
լէա մալ հիշ արանմաեօր:

Թիֆլիթի տախմա մէթոք և
հալտէ օլուպ, իյպու մէվափմն
հահէթինէ գատար պու հալտէ
տէճէլի իւմիտ օլունուեօր Պու հ
թա զարարնա օլարազ եալընդ
պալեա մալ սաթըմիջ տըր և ըն

փիացասընտա տախի հալ պու մէր-
քէզտէ օլուպ, Տէրսատէթ փիացա-
սընըն մահէլլի մէզքիւր փիացասընս
թապի խոռուկի թապի տիր:

Եուն իւզքիւրնէ մուամէլթ միւշա-
հէտէ օլունմաեօր: օլունգճա մէպ-
զուլ օլաճաղը իւմիտ օլունան կէլէ-
ճէք մահսուլա ինթիզար օլունուեօր:

Պու հաթթիթա զարթնտա 50 պալա-
փամուգ կէլմիշ վէ քեամիլէն սա-
թըլմըշ տըր: Էլտէ մալ օլմամասըն-
տան տօլաեթ, ֆիեթթի տախիմա թուլ-
ղուն տուր:

— Պու քէրքէ Տախիլիյեհ նէզարէթին-
տէն թաամիլէն եազըլան թահրիթա-
թը ումուսիլէտէ, Մամուրէթ-իւլ-
Աղիզ (Խարթութ) վիլաեթէթինտէն մու-
զատտէմա վուգու պուլան արզ ու
իւթիլան իւզքիւրնէ, Էթմէնի միլէ-
թինտէն թէպտիլը մէզհէպ իտէնլէ-
րին թէրք իլլէտիլէրի միլլէթճէ
վազթըլա հիսսէլէրինէ նէ միւշտար
պէտէլաթը ասքէրիյեհ իֆրաղ օլըն-
մըշ իսէ, Էթմէնի միլլէթի պէտէլաթը
ասքէրիյեհսինտէն պիթթէնլիլ իլթի-
հազ իլլէտիլէրի մէզհէպ պէտէլա-
թընա զամմ իտիլմէսի՝ պա թահրի-
թաթը Մամիլէ վիլաեթէթ մէզքիւր-
նէ էմր ու իշար պուլըլմըշ իսէտէ-
թէպաաի զայըլմիւսիլմէտէն 10
եաչընտան էքսիք վէ 70 եաչընտան
զիեաաի: օլունլար իլէ փափազ վէ
րուհպան վէ ֆուհարա վէ ամէլիման-
տէ օլունլարտան մաատա նուֆուսը
զիւքիւրնէ սէնէվի իյֆաարնա մէճ-
պուր օլտըղը պէտէլը ասքէրի հիս-
սէսի՝ 27 զրուշ 42 փարատան իպա-
րէթ օլուպ, սէնէ պաչընտա թանդիմ
օլընան մազպաթալարա տախի պուլ-
տան ֆաղա պէտէլը ասքէրիյեհ իտ-
իալինէ մէսաղ օլմատըղընա, վէ միլ-
լէթը մէզքիւրէտէն թէպտիլը մէզ-
հէպ իտէնլէրի՝ ճէօմաթճա իսթիս-
նա իտէնլէրին հիսսէլէրիլէ պէրա-
պէր միւքէլլէֆ օլուպ, Էթմէնի միլ-
լէթի ճանիպինտէն նիսպէթը մէվու-
էսինտէն ֆաղա օլարազ չըգարըլա-
ճազ պէտէլը ասքէրիյեհ իլթիհազ
իլթիլէրի միլլէթ թարաֆընտան
զապուլ օլընամանեաճարնա նէզարէն,
պու մուամէլէնին իսթիսարը՝ պիւ-
ախէրէ հուգուգը իաղինէնին զիեա-
նընը մուճիպ օլաճաղը, վէ պու եիւզ-
տէն եինէ միլլէթ մէզքիւրէ իսթիֆա-
տէ իլլէեհէճէկի ճիհէթլէ, պու եօլ-
տա թէպտիլը մէզհէպ իտէնլէրին պէ-
տէլաթը ասքէրիյեհսինտէն նուֆուս-
լարը նիսպէթիլէ եալընը շախալար-
նա մախսուս օլան 27 զրուշ 32 փա-
րա պէտէլը ասքէրիյեհ էսաս թու-
թուլարազ գաչ նուֆուս թէպտիլը
մէզհէպ իլթմիշ իսէ, հէր պիլինին
հիսսէսի մէզպաղը մէզպուր իւզքիւրնէ
պիլիլիսապ, պէտէլաթը ասքէրիյեհլէ-
րինին միլլէթը մէզքիւրէ իսսապըն-
տան պիթթէնլիլ իլթիհազ իլթիթ-
լէրի միլլէթ հիսսապընա նազուլ զամմ
օլընմար, վէ չու գատար քի թէպ-
տիլը մէզհէպ իտէնլէրին էվվէլէ
րէսմէն Ատիլիյեհ նէզարէթինտէն թաս-
տիգ օլընմըշ պուլընմար սուրէթլէ-
րինին ուսուլ իլթիլիաղը միւնասիպ
օլաճաղը հազ գընտա Մալիյեհ նէզա-
րէթինտէն մէպուս թէզքէրէ՝ Շու-
րաի Տէվլէթէ լէտէլ հէվալէ օլ պապ-
տէ իճրա գըլընան թէտգիլաթ վէ
ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթը հալի
թանդիմաթ տախիսինտէն գալէմէ
ալընան մազպաթաթա մէմալիքը Սալ-
թանաթը Սէնիլիյեհտէ պուլընան էհա-
լիի զայըլ Միւսիլմէնին պէտէլաթը
ասքէրիյեհսինտէն հիսսէլէրի հէրքէսին
գուտըթը հալիյեհ վէ թէմէթթիւ
վէ թիհաթէթը սէնէվիյեհսինտէն կէօրէ

թէվլի վէ թահիլ գըլընաճաղը, վէ
պուլընարըն նուֆուս իւզքիւրնէ թապ-
սիմ ու թէվլի ճալիզ օլաճաղը
նիզամը մէվուլը իւթիլապընտան
պուլընտըղը, վէ էհալիի մէրգուլ
պէյնինտէ էօթէտէն պէրու միլթէ-
ամիլ պուլընտըղը իւզքէ, ֆաթիլի վէ
պի գուտըթ օլանլարըն հիսսէլէրինէ
թարհ օլընմըշ օլան մալիւմ էլմըգ-
տար մէպալիլիյեհ ասհապը սէրվէթ վէ
իւթիտարտան պուլընմըշարըն հիս-
սէլէրինէ զամմ ու իլալէսիլլէ թա-
ատիլ վէ թէսվիլի մասլահաթ գը-
լընմար տահա զիեաաի մուվաթըզը
ուսուլ վէ հազգանիլէթ օլաճաղը
ճիհէթլէ, պու թապտիլընէ հէր ֆէր-
տին հիսսէի սահիհէսի աճէզէ հիսսէ-
սինին իլալէսի իւզքիւրնէ միլթէպէր
օլմազ՝ ումուրը թապիլիյեհտէն իտու-
կինէ նէզարէն, միլլէթը մէրգուլ-
տէն Գաթօլիք վէ եա Բրօթէսթան
մէզհէպին իսթիսար իտէնլէրին ֆի-
լասըլ հիսսէլէրինէ զամմ օլընան ա-
ճէզէ վէրիլիսին Էթմէնի մէզհէպին-
տէ գալանլար իւզքիւրնտէ պրազ մա-
լարը՝ մադրուլը ատալէթ կէօրիւլ-
մէտիլի կիպի, Մալիյեհ նէզարէթի-
նին իլէզքէրէսինտէ կէօթէրիլիլի
իւզքէ, պու սուրէթլէ թէպտիլը մէզ-
հէպ իտէնլէրին նուֆուսլարընսիսպէթ-
լէ եալընը շախալարնա մախսուս օ-
լան 27 զրուշ 32 փարա պէտէլը ասքէ-
րիլէրի էսաս թուլթուլուպ, թէպտի-
լը մէզհէպ իլթիթիլէրինտէ տախի ան-
ճաղ օլ մըգտարըն իլթիհազ իլթ-
տիլէրի միլլէթ հիսսապընա նազուլ
ու զամմ սուրէթլինին թէճվիլի տա-
խի միլթալաթը մէսուտէնէ մու-
ղաեթի կէօրիւլմիւշ իտուկինտէն, չու
հալտէ 15 չէվալ սէնէ 1278 թարիս-
լի էմնամէի Սամիտէ տախի թաֆա-
լէն պէտէն պուլըլըլը վէճէլէ, միլ-
լէթը մէրգուլմէտէն Գաթօլիք վէ եա
Բրօթէսթան մէզհէպինէ կիլիլէրին
Էթմէնի մէզհէպինտէ պուլընտըլարը
միւտտէթճէ հիսսէլէրինէ սէնէ պէ-
տէն հէր գաչ զրուշ իֆրաղ ու թա-
եին օլընմըշ իտի իսէ, եինէ օլ մըգ-
տար թէմամէն Էթմէնի պէտէլաթը
ասքէրիյեհսինտէն պիթթէնլիլ իլթի-
հազ Էլլէտիլէրի միլլէթ հիսսապը-
նա գալտ ու իտիլա իտիլմէսի ճիհէ-
թի պիթթէնսիպ գարալաչտըրըլմըշ,
վէ պու եօլտա թէպտիլը մէզհէպ ի-
տէնլէր հազգընտա իճրա գըլընմազ-
տա օլան մուամէլէ իլլէ իֆատէի մէշ-
րուհէ հազ գընտաքի միլթալէ՝ Ատ-
իլիյեհ նէզարէթինտէն պիլիսթիֆաթ
կէլէն ճէվապտա Էթմէնիլէրտէն Գա-
թօլիք վէ Բրօթէսթան մէզհէպինէ
իլթիհազ իտէնլէր հազգընտա լա-
զըմ կէլէն մուամէլէ չիմիլիէ գա-
տար թարաֆէյն մէմուրիլընը րուհա-
նիլիյեհսինտէ պէյնինտէ իյֆա օլընտըղը,
վէ պուլընարըն թէֆրիլը նուֆուս վէ
թէքիլիլի իտուսուսաթընա աիտ
մուամէլաթընը՝ մահալլէրինէ եինէ
անլէր թարաֆընտան վէրիլմէսի ի-
ճապ իտէն տէֆաթիլը րէսմիլիէ իւ-
զէրինէ իճրաթը միւնասիպ օլաճաղը
տէրմիլեան գըլընմըշ, վէ պու ճիհէթ
գարաթը մէզքիւրնէ թարաֆէյն մէ-
մուրիլընը րուհանիլիյեհսինտէ թէլլէ
իճրաթը հալինտէ պիլը գալթ տահա
թէճմիլը հուգուգը իաղինէնին մու-
ճիպ կէօրիւլմիւշ օլմաղա, օնա կէօ-
րէ թաամիլէն թէպիլիլաթ իճրաթը,
վէ Մալիյեհ վէ Ատիլիյեհ նէզարէթլէրի-
նէ տէ մալիւմաթ իլթաթը թէզէքիւր
գըլընտըղը իւզպար օլընմըշ, վէ մու-
ճիպինէ իճրաի իճապընը միւշա-
րիլէյնիւմա նէզարէթլէրէ պիլիլիլ-
տիլի պէտէնը ալիսիլլէ իյֆաի միւզ-

թէպաթը թարաֆը սամիի Սատա-
րէթիհէնտէն պա պուլըլըլթուի
ալի էմր ու իշար պուլըլմըշ իտու-
կինտէն, հէր թարաֆճա օլ սուրէթ-
լէ իճապը իճա գըլընմար իւզպար
պուլըլմըշ տըր:

ՆԱԽԱՊԱՏՈՒՄՍԱԿԱՆ ԴԱՍԱԳԻՐԲ
Թ Ո Ւ Ա Գ Ի Տ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն
(Մտաւոր եւ գրաւոր)

Աշխատասիրեաց
Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ
Դ. Տպագրութիւն

Մանկավարժական նոր եւ դիւրու-
սոյց մեթոտով պատրաստուած, եւ
բազմաթիւ մանկական պարզ եւ գործ-
նական խնդիրներով ճոխացած:

Գին 3 զրուշ

Իհզալիք փալազ աշան էֆէնտինին
պու էսէրի միւֆիտիլի տախի թափ-
սիլիէ իտէրիլ:

Պու քէթապլարըն իքիսի տախի զա-
նէթլէ լանըղը սուրէթտէ, օլտուգ-
տան պաչա, ճիլտէնմիշ օլտուգա-
րը թապտիլտէ, եալընը 3 վէ 5 զու-
րուշա սաթըլմազտէ օլտուղունտան,
Ֆրանսըզճա քիթապլարտան տախի
ուճուղ տուլար:

ՊԱՐԶ ՈՐԱՅՈՅՑ
1889
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՆ
Ս. ՓՐԻԶԻ ԱԶԳ. ՀԻՒՄՆԴԱՆՈՅԻ
Գին 40 փարա

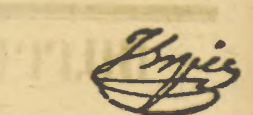
Տպագրութիւն
Գ. ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ (ԱՐԱՄԵԱՆ)
Կր գտնուի Ազգ. Հիւանդանոցի Հո-
գարարճութեան գրասենեակը, Կ.
Պոլիս, Մեծ-Նոր-Խան միջնալարի,
թիւ 48, 49, 50, եւ բոլոր Հայ գը-
րալաճառաց քով:

Հիւանդանոցի Հոգարարճութեան
կնիքը չկողո զօրնալինէն վաւերական
լէն:

ԻԱՆ
Աճիլլէրի օն եհտի սէնէտէն պէ-
րու թըրնօպ, կէլիպօլու, վէ Գալ-
սէրիլի, վէ տէօթ սէնէտէն պէրու
տախի Բիրասսօն մահէթիլ թիճարէթ
րիեանէթինտէ պուլընմիւշ օլտու-
ղում հալտէ, մուսիլարէն իսէ, մահ-
քէմէյի մէզպուրըն լաղվ օլունտու-
ղունա պինանէ, տալա վէքեպլէթիլ-
լէ իլթիլա իտէճէք օլտուղումտան,
կէրէք Տէրսատէթտէն վէ տէ կէրէք
թաչալարտան հէր նէվ տալա զըմ-
նընտա աճիլլէրիլլէ կէօրիւլմէք իս-
թէեհէն զէվաթը քիլաթըն իսթամ:

ASTHME ET CATARRHE
ԱՍՏՄԱ Է ԿԱՏԱՐՐԷ
(ՆԵՖԵՍ ՏԱՐԼԵՂԷ ՎԷ ՆԵՁԷ)

Պու քէյֆիլիլլէրէք Էսքիթ թէմիլիյեհ օլունան սիկարէթլէր իլէ տէֆ
օլունմազտա տըրլար: Գուրուսու 2 ֆրանգ քըր:
Կէօքիս սրգընտըր, էօքսիլիլ, նէզլէ, նէֆալթի, պուլընար իլիին
աւոթի միւֆիտ տիր:
Հէր սիկարէթիլի իւզքիւրնէ պուլընաճազ օլուն իմզաեա տիգզաթ
օլունմալը տըր:
Պէյօղուտա Մ. Գանճիլք պիլաւտէրիլլէ Պիլիանիլք նաւէ կէզա-
լանէսինտէ պուլընմազտա տըր:

պօլտա Պիլիլք Էէնիլ-Խան թարազ-
ճըլար Գալիուսու իլթիլիյեհտէ միւ-
ճէտտէտէն ինչա օլունմիւշ օլան Սա-
աթը իտանընտա 5 նիթմէրօլու եա-
զրիսանէմի թէչրիլիլէ րաղպէթ պու-
եուրմալարընը րէճա՞ վէ տէրիւհա-
իտէճէք պուլընտուղում տալալար-
տան տօլանը քէնտիլլէրինէ էզ հէր ճի-
հէթ մէնուս իլթմէկէ չալընաճաղըմ
փատ իտէրիլմ:

ՏԱՎՈՒՏ ԱՍՏՈՒՐԵԱՆ

Ի Ե Ա Ն

ՏՕԻԻ. Ս. ՌԱՊԻԹԷԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Պէյօղուտա, Շիլիլ ասգաղընտա Ն. 11:

Տօգթ. Ս. Ռաֆայէլեան էֆ., ապրիլին
պիլիլիլ կիւնիլապէն իլթիլալէն, հէր սա-
պա, սաթ 5 տէն 8 եա գատար, իս-
թանպօլտա, Բիլթիլք պաչընտա Բիլիլք-
եան պիլաւտէրիլլէն էճալալանէսինտէ
պուլընտըր:

Բազար իլթիլի վէ ճիւմա կիւնիլէրի,
Պիլիլալէլիլտէ, Շարգըլիլէ կէզալանէ-
սինտէ, սաթ 7 տէն 10 ա գատար պու-
լունապ, վէ եալընը ճիւմա կիւնիլէրի
իտանէկէանը մէճալէն գապուլ իտէրիլ:

Չալը վէ բէլլէնպիլ, վէ ճիւմա իր-
թէսի կիւնիլէրի, սաթ 7 տէն 10 ա գա-
տար, քէնտիլ, մէթիլիլալէնտա պալու-
նապ, եալընը բէլլէնպիլ կիւնիլէրի
մէճալէն պապար:

Չարլէնպիլ կիւնիլէրի, Սամաթեաա,
Թրամվայ եօլունտա, Էթմէնի Գաթօլիք
քիլիլիլ գաչընտա վազը 357 իւմէ-
թօլու իտանէտէ, սաթ 7 տէն 10 ա գա-
տար, մէճալէն իտանա թէտալիլ իտէրիլ:

Յիւլի. - Գատըն վէ քէլլէթիլտէ զու-
հար իտէն իտար վէ բաճիլմ եօլու իտա-
թալըլարը, մէսէլա, ֆրէնիլ, գըլը-
լը, շէնվէթ օրիլիլ, վէ զայրիլմ, իտու-
սուրի պիլը սուրէթտէ թէտալիլ օլունտըր:

ՀԱՄԱՌՈՏ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՆ ՀԱՅՈՑ

Ի պէտա

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՄԱՐՆԱՅ

Աշխատասիրեալ

Ի Ե. Մ. ՊԱՂԱՇԵԱՆԷ

Գին 100 փարա

Պարզ ընթերցարանէ մաւելի աթան

Ազգային Պատմութեան սոյն նոր գա-
սագիրքն թէ եւ անուամբ համառօտ,
այլ իւր մէջ կը բովանդակէ մեր ազգին
պատմութեան հին եւ ժամանակակից բո-
լոր դէպքերն, իրենց պատճառներով ու
հետեւանքներով բացատրուած, այնպէս
որ իւր նոր դասակարգութեամբ, ժամա-
նակագրութեամբ, զիւրահասկանալի ու
մաքուր լեզուաւ, եւ որ աւելին է,
ցարդ նմանը չտեսնուած դնոյ աթա-
նութեամբ յարմարագոյն դասագիրքն է
մեր նախալրթարանաց համար:

Հրատարակիչն սոյն աշխատութիւնը
նուիրած է բարեյիշատակ կիւլալէնկ Մ.
Սեբրովէ Էֆէնտիլի անմոռանելի անուան,
փափաքելով պատուել մեծանուն ազգա-
սէրին յիշատակը:

Կեդրոնատեղին է հեղինակին գրա-
տունը, Չաքմաճըլար թիւ 86: